

یک الگوریتم مرتب سازی برای اتوماتای سلولی یک بعدی

محمد رضا میبدی

مهندی شاه‌آبادی

دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، آزمایشگاه سیستمهای نرم افزاری

E-mail: Shahabadi@gmail.com, mmeybodi@aut.ac.ir

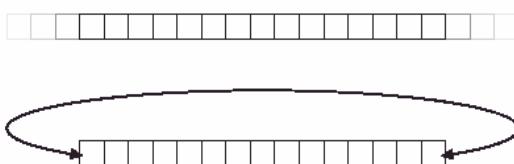
چکیده - مرتب سازی داده ها یکی از مهمترین مسائل در علم کامپیوتر میباشد و بهمین دلیل الگوریتم های متعددی برای آن برای ماشین های مختلف ارائه شده است. برای مرتب سازی در اتوماتای سلولی یک بعدی کار زیادی انجام نگرفته است. تنها الگوریتم ارایه شده برای اتوماتای سلولی یک بعدی توسط گوردیلو و لونا طراحی شده است. این الگوریتم n عنصر را با استفاده از n سلول در $2n-3$ مرحله مرتب می نماید. در این مقاله یک الگوریتم برای مرتب کردن n عدد برای اتوماتای سلولی یک بعدی پیشنهاد میگردد که n عنصر را در $n-1$ مرحله مرتب مینماید و در نتیجه دارای سرعت اجرای حدوداً دو برابر در مقایسه با الگوریتم گوردیلو و لونا میباشد.

کلید واژه: آتوماتای سلولی، مرتب سازی، پردازش موازی

به مقایسه کار انجام شده در این مقاله با کار قبلی دارد. بخش نهایی نتیجه گیری می باشد.

۲- اتوماتای سلولی

آتوماتای سلولی مدل ریاضی برای سیستم هایی است که در آنها چندین مؤلفه ساده برای الگوهای پیچیده با هم همکاری می کنند. اتوماتای سلولی از یک شبکه منظم سلولها تشکیل شده است که هر سلول می تواند ($K > 1$) مقدار مختلف به خود بگیرد. سلولهای اتوماتای سلولی در زمانهای گستته بطور همزمان و بطبق قانون محلی Φ بهنگام می شوند که در آن مقدار هر سلول براساس مقدادر سلولهای همسایه ان سلول تعیین می گردد. اتوماتای سلولی یک بعدی با مرز پریودیک و اتوماتای سلولی با مرز غیر پریودیک در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱: اتوماتای سلولی یک بعدی با مرز غیر پریودیک و اتوماتای سلولی یک بعدی با مرز پریودیک در اتوماتای سلولی یک بعدی مقدار سلول آبرای $1 \leq i \leq n$ در زمان t که با $a_i(t)$ نشان داده میشود بصورت زیر محاسبه میگردد [۱].

$$a_i(t+1) = \Phi[a_{i-1}(t), a_i(t), a_{i+1}(t)] \quad (1)$$

۱- مقدمه

مرتب سازی داده ها نقش مهمی در حل خیلی از مسائل در زمینه های مختلف از قبیل مسائل گرافها، هندسه محاسباتی و پردازش تصاویر بازی میکند و به همین دلیل الگوریتمهای متعددی برای آن طراحی شده است. الگوریتمهای مرتب سازی به دو گروه ترتیبی و موازی تقسیم میشود. الگوریتمهای موازی متعددی برای مدلهای محاسباتی موازی مختلف گزارش شده است [۱۲] [۳۴-۳۶]. الگوریتمهای مرتب سازی برای آرایه های تپنده نیز پیشنهاد شده است [۲۵]. در باره الگوریتم های مرتب سازی برای اتوماتای سلولی کار زیادی انجام نگرفته است. تنها الگوریتم گزارش شده برای اتوماتای سلولی یک بعدی توسط گوردیلو و لونا [۶] و برای اتوماتای سلولی دو بعدی توسط گلزاری و میبدی [۳۷] میباشد. الگوریتم گوردیلو و لونا n عنصر را با استفاده از n سلول در $2n-3$ مرحله مرتب می نماید. الگوریتم گلزاری و میبدی n عنصر را در یک اتوماتای سلولی دو بعدی در زمان $O(n^2)$ مرتب میکند. در این مقاله الگوریتم جدیدی برای مرتب کردن n عدد برای اتوماتای سلولی یک بعدی ارایه میگردد. این الگوریتم n عدد را در $n-1$ مرحله مرتب مینماید و در نتیجه دارای سرعت اجرای حدوداً دو برابر نسبت به الگوریتم گوردیلو و لونا میباشد. الگوریتم دیگر نیز توسط گلزاری و میبدی برای اتوماتای سلولی دو بعدی n طراحی شده است که دارای پیچیدگی زمانی $O(n^2)$ میباشد.

۱-۱-۳- الگوریتم مرتب سازی گوردیلو و لونا

در این الگوریتم هر سلول دارای دو وضعیت q_0 و q_1 می باشد. در ابتدای الگوریتم تمامی سلولها در حالت q_0 قرار دارند. در انتقال از q_0 به q_1 هر سلول مقدارش را با مقدار هر دو سلول همسایه اش مقایسه می کند و در صورتی که مقدارش از مقدار همسایه سمت راستش بزرگتر باشد آن را به سمت راست راست انتقال دهد و در صورتی که مقدارش از مقدار همسایه سمت چپ کوچکتر باشد آن را به سمت چپ انتقال دهد. بنابراین یک سلول می تواند در یک زمان مقدارش را هم با همسایه راستش و هم با همسایه چپ خود جایجا نماید که در این صورت تصادم پیش می آید. بهمین دلیل فقط سلولی می تواند مقدارش را با همسایه چپ خود جایجا نماید که مقدارش کوچکتر یا مساوی مقدار همسایه سمت راست باشد. در نتیجه هر سلولی که مقدارش کوچکتر یا مساوی مقدار همسایه سمت راستش و کوچکتر از مقدار همسایه سمت چپ باشد مقدار محدودیت سد کننده خود را برابر یک قرار می دهد. مقدار محدودیت های سد کننده چپ و راست بصورت زیر محاسبه میگردد.

$$S_i^r = \begin{cases} 1 & x_i > x_{i+1} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (4)$$

$$S_0^l = \begin{cases} 1 & x_i < x_{i-1} \wedge x_i \leq x_{i+1} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (5)$$

در روابط فوق S_i^r محدودیت سد کننده راست سلول i ام و S_0^l محدودیت سد کننده چپ سلول i ام می باشد. در انتقال از q_0 به q_1 براساس مقدار محدودیت های سد کننده چپ و راست تصمیم گیری می شود که جایجا یی صورت گیرد یا خیر؟ بدین صورت که اگر مقدار محدودیت سد کننده چپ سلول و مقدار محدودیت سد کننده راست همسایه سمت چپ سلول برابر یک باشد مقدار همسایه چپ جایگزین این سلول می شود و در صورتی که مقدار محدودیت سد کننده چپ سلول سمت راست برابر یک باشد، مقدار سلول سمت راست جایگزین این سلول می شود و در غیر اینصورت مقدار سلول تغییر نمی کنند این عملیات را می توان با رابطه (6) نشان داد.

$$\left\{ \begin{array}{ll} x_{i+1} & S_i^r = 1 \wedge S_{i+1}^L = 1 \\ x_{i-1} & S_i^L = 1 \wedge S_{i-1}^R = 1 \\ x_i & \text{otherwise} \end{array} \right. \quad (6)$$

در این رابطه x_i مقدار سلول i ام می باشد. این الگوریتم زمانی خاتمه میابد که چرخه انتقال q_0 به q_1 و q_1 به q_0 ۲n-3 بار تکرار شده باشد. این تعداد تکرار برای مرتب کردن بدترین حالت قرار گرفتن اعداد در انوماتای سلولی مورد نیاز میباشد. بدترین حالت زمانی رخ می دهد که اعداد برعکس حالتی که می بایست مرتب شوند در آرایه قرار گیرند. این وضعیت در شکل ۳ نشان داده شده است.

در رابطه بالا، اگر قانون Φ فقط به مقدار همسایه ها بستگی داشته باشد آنرا general مینامند و اگر قانون Φ تابعی از مجموع مقدادر سلولهای همسایه و سلول مرکزی باشد آنرا قانون totalistic میگویند و بصورت زیر بیان میشود [2]

$$a_i(t+1) = \Phi[a_{i-1}(t) + a_i(t) + a_{i+1}(t)] \quad (2)$$

در صورتی که قانون Φ تابعی از مجموع مقدادر سلولهای همسایه و مقدار سلول مرکزی باشد آنرا قانون Outer totalistic می گویند و بصورت زیر نشان داده می شود [3].

$$a_i(t+1) = \Phi[a_i(t), a_{i-1}(t) + a_{i+1}(t)] \quad (3)$$

همچنین قانون Φ میتواند بصورت قطعی یا احتمالی باشد. در صورتیکه Φ یکتابع تصادفی باشد آنرا قانون احتمالی و در غیر اینصورت آنرا قانون قطعی میگویند.

در این مقاله به اتوماتای سلولی از دید یک ماشین محاسباتی عمومی نگریسته شده و یک الگوریتم برای حل مسلله مرتب سازی توسط برای ان ارائه میگردد. برای حل مسائل محاسباتی به یک ساختمان داده نیاز می باشد. این ساختمان داده شامل ورودی و خروجی و یک رویه برای تبدیل ورودی به خروجی می باشد. مراحل پردازش و تبدیل ورودی به خروجی در اتوماتای سلولی توسط انتقال حالات در اتوماتای سلولی حافظه منظور نشده است، ولی اگر اتوماتای سلولی خواسته باشد نقش یک ماشین محاسبه گر عمومی را بازی کند اولاً هر سلول بایستی مجهز به حافظه باشد و همچنین بایستی قابلیت نوشتن مقدادر خروجی در حافظه را داشته باشد. تعریف زیر عنوان تعریف اتوماتای سلولی در نظر گرفته شده است [6] :

اتوماتای سلولی: یک اتوماتای سلولی بصورت ۷ تابی $(Q, d, V, \Sigma, \Delta, \delta, \lambda)$ نشان داد میشود که

- مجموعه حالاتی است که هر سلول می تواند اختیار کند.

- بعد فضای سلولی را مشخص می نماید.

- برای هر سلول x در اتوماتای سلولی آرایه $k+1$ مشخص کننده $V(x) = \{x + v_0, x + v_1, \dots, x + v_k\}$ همسایه ای می باشد که بطور مستقیم با سلول در ارتباطند.

- Σ الفبای ورودی اتوماتای سلولی می باشد.

- Δ الفبای خروجی اتوماتای سلولی می باشد.

- $\delta: Q \times \Sigma^{k+1} \rightarrow Q$: تابع انتقال می باشد. حالت بعدی هر سلول به حالت و مقدادر حافظه همسایگان آن سلول در مرحله فعلی بستگی دارد. تعداد رجیستر های هر سلول است.

- $\lambda: Q \times \Sigma^{k+1} \times \Delta^n \rightarrow \lambda$: مبدل است که زیر مجموعه متناهی از $Q \times \Sigma^{k+1} \times \Delta^n$ می باشد. این مبدل مقدار حافظه هر سلول را با توجه به حالت و مقدادر حافظه های همسایگانش مشخص می سازد.

۳- مرتب سازی برروی اتوماتای سلولی یک بعدی

در این قسمت ابتدا به شرح الگوریتم گوردیلو و لونا که در سال ۱۹۹۴ پیشنهاد شده است میپردازیم و سپس الگوریتم پیشنهادی ارایه میگردد.

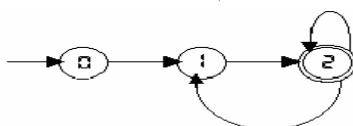
با بیست مرتب شوند در متغیر های X سلولهای اتوماتای سلولی قرار داده میشوند و مقدار اولیه پرچمها S برای سلولهای اتوماتای سلولی بصورت یک در میان صفر و یک در نظر گرفته می شود. مقادیر اولیه پرچم های S به یکی از دو صورت شکل ۵-الف و یا شکل ۵-ب باشند. در هر مرحله از اجرای الگوریتم سلولهایی که دارای پرچم $S=1$ هستند مقادیرشان را با سلولهای سمت راست خود مقایسه کرده و سلولهایی که دارای پرچم $S=0$ هستند مقادیرشان را با سلولهای سمت چپ خود مقایسه می کنند و در صورت لزوم مقادیرشان را با یکدیگر جابجا می کنند.

شکل ۵-الف و ب: ترکیب اولیه پیچم ها برای CA

برای همزمان سازی و حفظ ترتیب پرچم‌ها بصورت یک درمیان صفر و یک، از متغیر دیگری به نام Counter استفاده می‌شود. مقدار این متغیر در مرحله اول صفر می‌باشد. کار این متغیر بگونه‌ای است که در صورتی که سلولی در مرحله سوم باقی بماند بطریقی عمل می‌کند که با سلولی که به مرحله دوم می‌رود هماهنگ باشد. طرز عمل این متغیر را می‌توان با ردیابی الگوریتم بهتر درک کرد. به منظور پیاده سازی تست OldContinue، برای هر سلول دو پرچم بنامهای Continue و Continuer خاتمه، در نظر گرفته شده است. در صورتی که هر دو پرچم یک سلول صفر باشند سلول به حالت خاموش می‌رود و در غیر اینصورت به کار خود ادامه می‌دهد. طرز عمل این الگوریتم به شکلی است که سلولها همگی با هم خاموش نمی‌شوند. در هر مرحله مقایسه و جابجایی، اگر سلولی جابجایی انجام دهد، مقدار حافظه Continue خود را برابر یک قرار می‌دهد و در مرحله تست پایان کار سلول، هر سلول این مقدار را به حافظه Continue دو همسایه دیگر خود منتقل می‌سازد. این کار بوسیله OR نمودن مقادیر Continue همسایه‌ها یا یکدیگر انجام می‌شود.

٣-١ - ٣-٣ - مراحل الگوریتم

هر سلول در اتوماتی سلولی دارای سه حالت q_0 , q_1 , q_2 میباشد. در شروع الگوریتم، تمامی سلولهادر حالت q_0 قرار میگیرند. الگوریتم گامهاي زير را عملاً میکند.

شكل ٤: نحوه انتقال بین حالات هر سلول

مرحله اول (Q0): اين مرحله، مرحله آغازين هر سلول ميباشد. در اين مرحله مقادير Counter و Continue OldContinue هر سلول برابر صفر قرار داده ميشوند و مقادير پرچمهای S هر سلول بر طبق يكى از الگوهای بست شکا، ۵ مقدار ده. ميشوند.

مرحله دوم: (*q1*): در این مرحله هر سلولی که دارای پرچم S یک میباشد مقدار خود را با مقدار سلول سمت راست خود مقایسه می کند و در صورتی که مقدار این سلول از مقدار سلول سمت راست خود بزرگتر باشد مقدارش، را با مقدار همسایه سمت راستش جایگزین میکند.

تعداد		نمونه مرتب همازی اعداد بیوای ۷ عدد								
-1	7	6	5	4	3	2	1	#	#	#
1	-1	7	6	5	4	3	1	2	#	#
2	-1	7	6	5	4	1	3	2	#	#
3	-1	7	6	5	1	4	2	3	#	#
4	-1	7	6	1	5	2	4	3	#	#
5	-1	7	1	6	2	5	3	4	#	#
6	-1	1	7	2	6	3	5	4	#	#
7	-1	1	2	7	3	6	4	5	#	#
8	-1	1	2	3	7	4	6	5	#	#
9	-1	1	2	3	4	7	5	6	#	#
10	-1	1	2	3	4	5	7	6	#	#
11	-1	1	2	3	4	5	6	7	#	#

شكل ۳- عملکرد الگوریتم مرتب سازی موازی پرای ۷ عدد

-۲-۳- یک الگوریتم مرتب سازی موازی -۲-۱
برای اتوماتای سلولی یک بعدی

در این بخش، یک الگوریتم مرتب سازی جدید برای اتوماتای سلولی یک بعدی با خصوصیت wraparound همسایه های C_i سلولهای سمت چپ و سمت راست این سلول، یعنی سلولهای C_{i-1} و C_{i+1} میباشند. سلول انتهایی سمت راست همسایه سلولی می باشد که در انتهایی سمت چپ قرار دارد تعداد سلولهای اتوماتای سلولی زوج در نظر گرفته شده است. در این الگوریتم جابجایی ها به صورت محلی انجام می شود و برای اینکه از تصادم در هنگام مقایسه و جابجایی جلوگیری شود هر سلول مجهز به یک پرچم میباشد که می تواند مقدار یک و یا صفر را اختیار کند. در ابتدای کار این پرچم ها را بصورت یک در میان صفر و یک در سلولها قرار می دهیم. هر مرحله از اجرای الگوریتم شامل دو مرحله است. در مرحله اول سلولهایی که پرچم آنها یک می باشد مقادیرشان را با سلولهای سمت راست مقایسه می کنند و سلولهایی که پرچم آنها یک می باشد مقادیرشان را با سلولهای سمت چپ خود مقایسه می کنند و در صورت نیاز جابجایی صورت می گیرد. لازم به ذکر است که در اتوماتای سلولی امکان جابجایی مستقیم مقادیر بین دو سلول غیر همسایه وجود ندارد. چگونگی انجام این چنین جابجایی از طریق جابجایی بین سلولهای همسایه انجام میگیرد که در ادامه شرح داده خواهد شد. قوانین برای سلولهای مرزی و سلولهای غیر مرزی متفاوت است که بعداً در باره آن بیشتر توضیح داده می شود.

زمینیکه الگوریتم خاتمه میابد، مقادیر در سلولهای اتوماتای سلولی یک بعدی بصورت سعودی مرتب میشوند (شکل ۴).

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

شكل ٤ اعداد مرتب شده بصورت صعودي در CA

الگوریتم پیشنهادی بر اساس جایجایی های محلی میباشد. یعنی هر سلول مقدار خود را می تواند فقط با مقدار سلولهای همسایه اش تعویض کند. به منظور انتخاب همسایه مناسب برای جایجایی و همچنین جلوگیری از تصادم، هر سلول نیاز به یک پرچم دارد که آن را با S نشان میدهیم. همچنین برای نگهداری مقادیر عددی هر سلول نیاز به یک حافظه می باشد که آن را با X نشان می دهیم. در ابتدا اعدادی که می

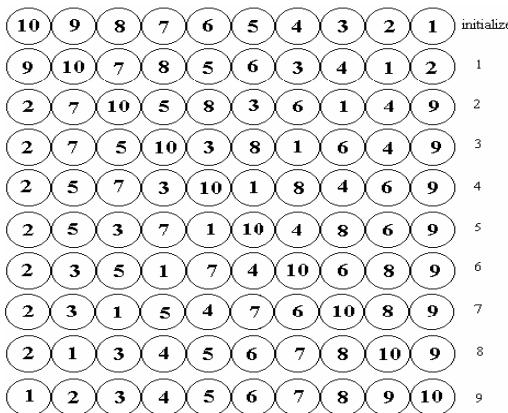
$$S_i = \begin{cases} 0 & \text{if } (S_i = 1 \wedge \text{Counter} = 0) \\ S_i & \text{Otherwise} \\ 1 & \text{if } (S_i = 0 \wedge \text{Counter} = 0) \end{cases}$$

$$\text{Continu}_i = \begin{cases} \text{Continu}_{i-1} \vee \text{Continu}_i \vee \text{Continu}_{i+1} & \text{Counter} = 0 \\ \text{Continu}_i & \text{otherwise} \end{cases}$$

$f(\text{Continue}=1)$
 then goto Step1
 else goto step 2

۴- تجزیه و تحلیل الگوریتم

بدترین حالت در الگوریتم پیشنهادی و الگوریتم گوردیلو و لونا زمانی رخ میدهد اگر قرار باشد یک لیست نزولی (صعودی) بصورت سعودی(نزولی) مرتب شود. الگوریتم گوردیلو و لونا در بهترین و بدترین حالت و حالت متوسط نیاز به $2n-3$ مرحله و الگوریتم پیشنهادی همانطور که در شکل ۷ نشان داده شده است در بدترین حالت نیاز به $n-1$ مرحله دارد. لازم به ذکر است که در الگوریتم پیشنهادی در شروع کار تمام سلولها در صورت لزوم می توانند عمل جابجایی را انجام دهند ولی در الگوریتم گوردیلو و لونا اینگونه نیست.

شکل ۷: نحوه مرتب سازی داده ها در بدترین حالت برای الگوریتم پیشنهادی

۵- نتیجه گیری

در این مقاله یک الگوریتم مرتب سازی جدید برای اتوماتای سلولی یک بعدی ارایه گردید و با تنها الگوریتم ارایه شده برای اتوماتای سلولی یک بعدی منسوب به گوردیلو و لونا مقایسه شد. الگوریتم پیشنهادی در این مقاله n عنصر را با استفاده از n سلول در $n-1$ مرحله مرتب می نماید و در نتیجه سرعت اجرای آن حدوداً دو برابر الگوریتم گوردیلو و لونا میباشد.

همچنین سلولی که دارای پرچم صفر میباشد مقدارش را با مقدار سلول سمت چپ خود مقایسه می کند و در صورتی که مقدار این سلول کوچکتر از مقدار سلول سمت چپش باشد، مقدارش برابر مقدار همسایه سمت چپش میگردد. در صورتیکه مقدار یک سلول تغییر کند پرچم آن سلول به یک و در غیر اینصورت تغییری پیدا نمی کند. سپس Counter برای تمام سلولها افزایش پیدا میکند.

این مراحل را می توان بصورت قوانین زیر بیان کرد:
 برای سلولهای غیرمرزی قانون جایگزاری برای x_i و Continue_i طبق رابطه (7) و برای سلولهای مرزی قانون جایگزاری برای x_i و Continue_i طبق رابطه (8) میباشد

$$x_i = \begin{cases} x_{i+1} & \text{if } (S_i = 1 \wedge x_i > x_{i+1}) \\ x_i & \text{otherwise} \\ x_{i-1} & \text{if } (S_i = 0 \wedge x_i < x_{i-1}) \end{cases} \quad (7)$$

$$\text{Continue}_i = \begin{cases} 1 & \text{if } ((S_i = 1 \wedge x_i > x_{i+1}) \vee (S_i = 0 \wedge x_i < x_{i-1})) \\ \text{Continue}_i & \text{Otherwise} \end{cases}$$

$$x_i = \begin{cases} x_{i+1} & \text{if } (S_i = 1 \wedge x_i < x_{i+1}) \\ x_i & \text{otherwise} \\ x_{i-1} & \text{if } (S_i = 0 \wedge x_i > x_{i-1}) \end{cases} \quad (8)$$

$$\text{Continue}_i = \begin{cases} 1 & \text{if } ((S_i = 1 \wedge x_i < x_{i+1}) \vee (S_i = 0 \wedge x_i > x_{i-1})) \\ \text{Continue}_i & \text{Otherwise} \end{cases}$$

(q2): این مرحله، مرحله پایانی هر سلول می باشد.

در این مرحله کارهای زیر انجام می شود. در صورتی که Counter باشد مقدار آن برابر صفر و در غیر اینصورت مقدار آن را یکی افزایش میباید. در این مرحله در صورتی که Counter برابر صفر باشد پرچم S در صورتی که صفر باشد یک و در صورتی که یک باشد صفر میشود. در ادامه اگر Counter برابر صفر باشد مقدار Continue در OldContinue کپی میشود و در صورتی که مقدار Continue این سلول و یا یکی از دو همسایه سلول برابر یک باشد مقدار Continue برابر یک قرار میگیرد. این کار با OR کردن پرچم Continue سلول با پرچم Continue همسایه هایش انجام میگیرد. سپس با توجه به مقادیر OldContinue و Continue گرفته می شود که آیا الگوریتم به مرحله دوم و یا در همین مرحله باقی مانند. در صورتی که مقدار یکی از پرچم های Continue و یا OldContinue برابر یک باشد، بدین معنی است که کار مقایسه و جابجایی باید ادامه پیدا کند و الگوریتم بایستی به مرحله دوم برود. اگر مقادیر OldContinue و Continue هر دو برابر صفر باشند الگوریتم بایستی در مرحله پایانی باقی ماند.

$$\text{Counter} = \begin{cases} 0 & \text{Counter} = 1 \\ 1 & \text{Counter} = 0 \end{cases}$$

$$\text{OldContinu}_i = \begin{cases} \text{Continue}_i & \text{Counter} = 0 \\ \text{OldContinu}_i & \text{Counter} = 1 \end{cases}$$

Systems”, M.Sc. Thesis, Computer Eng. Dept, Amirkabir University of Technology, Tehran, Iran, 2000.

[19] M. Mitchell, “Computation in Cellular Automata: A Selected Review”, Technical Report, Santa Fe Institute, Santa Fe, USA, 1996.

[20] S. Nandi, B. K. Kar and P. Chaudhuri, “Theory and Applications of Cellular Automata in Cryptography”, Vol. 43, No 12, 1994.

[21] S. Wolfram, “Random Sequence Generation by Cellular Automata” Advances in Applied Mathematics, Vol. 7, pp. 123-169, 1986.

[22] S. Wolfram “Twenty Problems in the Theory of Cellular Automata”, Physica Scripta, Vol. 9, pp. 170-183, 1985.

[23] S. Wolfram, “Universality and Complexity in Cellular Automata”, Physica D, Vol. 10, pp. 1-35, 1984.

[24] M. Mitchel , P.T. Hraber and J.P. Crutchfield, “The Evolution of Emergent Computation”, Proceedings of the National Academy of Sciences, USA, Vol.92, No. 23, 1995.

[25] G. M. Megson, An Introduction to Systolic Algorithm Design, Clara don press Oxford, 1992.

[26] N. Packard, F. C. Richards and T. P. Mayer, “Extracting Cellular Automata Rules Directly from Experimental Data”, Physica D, Vol. 45, pp. 189-202, 1990.

[27] W. Li and N. Packard, “The Structure of Elementary Cellular Automata Rule Space”, Complex Systems, Vol 4, pp. 281-297, 1990.

[28] S. Wolfram, Theory and Applications of Cellular Automata, World Scientific, 1986.

[29] W. Burks, Essays On Cellular Automata, Urbana, IL :University of Illinois Press, 1970.

[30] S.G. Akl, Parallel Sorting Algorithms, Orlando, FL: Academic, 1985.

[31] R. K. Squier and K. Steiglitz, “Programmable Parallel Arithmetic in Cellular Automata Using a Particle Model”, Complex Systems, Vol. 8,pp. 311-323,1994.

[32]R. K. Squier, K. Steiglitz, and M. H. jakubowski, “General Parallel Computation Without CPUs: VLSI Realization of Practical Model”, Tech.Rep. TR-484-95, Computer Science Department, Princeton University, Princeton, NJ, 1995.

[332] D. Thompson, and H. T. Kung, “Sorting on a Mesh Connected Parallel Computer”, Communication of ACM, Vol. 20, pp. 263-271, 1977.

[34] K. E. Batcher, “Sorting Network and Their Applications”, AFIP Proc, Vol. 32, pp. 307-314, 1968.]

[35] S. Orcutt, “Computer Organization and Algorithms for Very High Speed Computations”, PhD. Thesis, Stanford University, 1984.

مراجع

- [1] S. Wolfram, “Computation Theory of Cellular Automata”, Physica Scripta, Vol. 9,pp. 170-183, 1985.
- [2] N. H. Packard and S. Wolfram, “Two-Dimensional Cellular Automata” Journal of Statistical Physics, Vol 38, pp 901-946, 1985.
- [3] T. Toffoli and N. Margolus, Cellular Automata Machines: A New Environment for Modeling, MIT Press Series in Scientific Computation, 1987.
- [4] P.I Pal Chaudhuri, D. Roy Chowdhury, S. Nandi, and S. Chattopadhyay, “Additive Cellular Automata Theory and Applications”, Vol., IEEE Computer Society Press, 1997.
- [5] M. Alfonseca and A. Ortega, ”Representation of Some Cellular Automata by Means of Equivalent L Systems”, Complexity International, Vol. 7, Paper ID:alfons01,2000. [URL: http://www.csu.edu.au/ci/vol07/alfons01](http://www.csu.edu.au/ci/vol07/alfons01)
- [6] L. Gordillo and V. Luna, “Parallel Sort on a Linear Array of Cellular Automata”, IEEE Trans. Comput, Vol. 2, pp. 1904-1910, 1994.
- [7] C. Y. R. Chen, C. Y. Hou, and U. Singh, “Optimal Algorithms for Bubble Sort Based Non-Manhattan Channel Routing”, IEEE Transactions on Computer- Aided Design of Integrated Circuits and Systems, Vol. 13, No. 5, pp. 603 – 609, May 1994.
- [8] K. Chaudhary and P. Robinson, “Channel Routing by Sorting” IEEE Transactions on Computer-Aided Design, Vol. 10, No. 6, pp. 754 – 760, June 1991.
- [9] R. Pfeifer and H. kunz, Artificial life, [URL: http://www.ifi.unizh.ch/ailab/teaching/AL99](http://www.ifi.unizh.ch/ailab/teaching/AL99).
- [10] S. Wolfram, Cellular Automata and Complexity: Collected Papers, Addison-Wesley, 1994.
- [11] D. E. Knuth, The Art of Computer Programming: Sorting and Searching. Addison Wesley, 1973.
- [12] M. J. Quinn, Parallel Computing: Theory and Practice: McGraw-Hill, Ing, 1994.
- [13] P. Sarkar, “Brief History of Cellular Automata”, ACM Computing Survey, Vol. 32, No 1, 2000.
- [14] G. Y. Vichniac, P. Tamayo, and H. Hartman. “Annealed and Quenched Inhomogeneous Cellular Automata”, J. Statistical Phys., Vol. 45 pp. 875-883, 1986.
- [15] S. Wolfram, “Cellular Automata”, Los Alamos Science, Vol 9, pp. 2-21, 1983.
- [16] M. R. Meybodi, H. Beigi and M. Taherkhani, “Cellular Learning Automata and Its Applications”, Computer Engineering & IT Dept. Technical Report, Amirkabir University of Technology, 2000.
- [17] J. Von Neumann, “Theory of Self-Reproducing Automata”, University of Illinois Press, 1966.
- [18] M. Taherkhani, “Proposing and Studying of Cellular Learning Automata as a Tool for Modeling

[36] M. Kummar and D. S. Hirschberg, "An Efficient Implementation of Batcher's Odd-Even Merge Algorithms and its Application to Parallel Sorting Schemes", IEEE Transaction on Comput, C-32, pp. 254-264, 1983.

[37] Sh. Golzari and M. Meybodi, "Sorting Algorithms for Two Dimensional Cellular Automata", Computer Engineering Dept. Technical Report, Amirkabir University of Technology, 2000